

ANDRÉE CAROFS RING

I Johannes Jørgensens Hus i Svendborg opbevares og fremvises en del effekter, som har tilhørt digteren. Ordener, stok og den kendte filthat er ting, som på forskellig vis har været med til at karakterisere den mere udvendige side af hans tilværelse. Ja selv hans barberkost, som i flere år har ligget i montre i huset, er vel en slags "relikvie" for nogle, selvom hans karakteristiske hageskæg måske ikke først leder tanken hen på en sådan genstand.

Men andre ting taler et mere direkte sprog om hans bevægede liv. En sådan genstand fik Johannes Jørgensen Selskabet for nylig foræret af en betænksom giver, som havde fået den af André's bror. Det er den ring, som Johannes Jørgensen gav Andrée Carof som en pant på deres religiøse og åndelige forbundethed. Den bærer et billede af den korsfæ-

stede Jesus i en strålekrans. Ringen fulgte altså ikke Andrée i graven i 1933 og siger mere end mange ord noget om arten af forholdet mellem de to.

Ringen vil blive udstillet sommeren over i Johannes Jørgensens Hus i Svendborg.

sh

Hjemmeside: www.johannesjorgensenselskabet.dk - **Bankkonto:** 1551 0010132908

Johannes Jørgensen Selskabets bestyrelse:

Stig Holsting, Formand, Jagtvej 183 A, 2100 København Ø.
Tlf. 87580303. e-post stig.holsting@gmail.com Ansv.havende redaktør.
Oluf Schönbeck, Næstformand, Fælledvej 14 E, 4., 2200 København N.
Henning Fink-Jensen, Kasserer, Krogmosevej 28, 2880 Bagsværd .
Tlf. 44448703, e-post: mail@johannesjorgensenselskabet.dk
Andreas Holsting, Sekretær, Ved Klosteret 6,1.th. 2100 Kbhvn. Ø.
E-post: ajholsting@gmail.com
Ove Klausen, Ottosminde 2, 8900 Randers Tlf. 86404032.
e-post: oklausen@fiberflex.dk

NYHEDSBREV

Johannes Jørgensen Selskabet

April 2008

6. årg.

Nr. 1

MOSROSEN

"Mosrosen strejfer mig i Nattens Mørke. Jeg standser, bøjer mig og sanser denne Duft, som jeg blandt hundred skulde kende".

Således indleder Johannes Jørgensen et mindedigt i sonetform, som han skrev i Assisi under 1. Verdenskrig. Han var forhindret i at rejse hjem til Danmark og plagedes tydeligvis af stærke længsler efter Svendborg. Digtet er et minde over moderen, som døde allerede i 1904, men samlingen, som det står i – *Der er en Brønd, som rinder* – er dedikeret søstrene hjemme i Svendborg og er udgivet i 1920.

”Den gamle Have” skriver han i sine erindringer ”med Lysthuset nede ved den rislende Bæk .... Og det andet Lysthus oppe under Hyl-detræet, hvis fine, hvidgule Blomsterkroner altid overdryssede den grønne Bordplade ... At sidde i den Have, i det Lysthus en Eftermiddag i Rosentiden, naar baade Mosroser og Provinsroser og Gloire de Dijon og Maréchal Niel Blomstrede, og Kaffeboardet var dækket under Hyl-den ...” Som få kunne han med ord fremmane en stemning, så læseren næsten selv følte at være til stede.

Mosrosen – Moders Blomst! Det er dens Bæger, som giver Duften, ej dens Rosenkrone – og Duften Sind og Hjerte vederkvæger.

Det grønne Bæger, ej den rosenrøde blomst er det, som saa sødt og ydmygt dufter. Det mærkes mildt – som Sommervinden lufter.

Mosrosen strejfer mig i Nattens Mørke, og mens den milde Duft jeg atter kender, det er, som strøg mig sagte Moders Hænder.

Og især prægedes barndomserindringerne af havens blomster og buske, så alle sanser var med. Ja, hele hans litterære produktion er ofte præget af botaniske billeder og minder i farver og dufte.

Mosrosen, som vakte disse minder i ham, stod i haven i Fruestræde, indtil kommunen for få år siden amputerede den til fordel for skolegårdens udvidelse. Billedet på forsiden af dette blad er taget af en aflægger af denne busk, som min mor fik foræret af digterens søster Ingeborg kort før hun døde i 1952.

Mosrosen har sit navn af de moslignende gevækster, som kan ses på billedet omkring den endnu uudsprungne blomst.

Det er tanken at forsøge at få en aflægger af denne busk til atter at slå rod i haven bag Johannes Jørgensens Hus i Fruestræde i Svendborg, så endnu et minde efter digteren kan bevares.

sh

NOVEMBERS DIGTER

Forfatteren Ole Hyltoft skrev for nylig en kronik i Berlingske Tiden om årets forfattere – ”Hver måned sin egen forfatter” kaldte han den. Det var et facinerende galleri af nogle af vort lands største digterpersonligheder - H. C. Andersen, Wessel, Blicher, Herman Bang m. fl. Hyltoft kan sine klassikere. Til november måned havde han valgt Johannes Jørgensen, og for den, som er fortrolig med denne digters lidt vemodige tone, falder valget ganske naturligt – ”Dødens måned”, som Johannes Jørgensen indleder sin lille roman fra 1904, *Den yderste Dag*, og hentyder naturligvis her til

Allesjælesdag den 2. November. Men lad Ole Hyltofte egen begrundelse stå for sig selv – den fortjener det. Han indleder med et citat .....

”I november har vi ”Dette mørke! Som en langsomt silende regn opløser det alle ting ... vej, jord, træer, marker – det svinder alt sammen hen i et sort intet.”

Dette, hovedstadens mørkevejr, er Johannes Jørgensens speciale. Så ham, den katolske dansker, en af vore helt store sprogmestre, æresborgeren fra Svendborg og Assisi, tildeler vi november.

Det var ham, der randt mig i hu i Fælledparkens suppe.”

EFTERLYSNING

Et af Johannes Jørgensen Selskabets ambitiøse mål er at skabe sig en så fuldstændig samling som mulig af digterens mange arbejder. Dette gælder naturligvis først og fremmest hans egne bøger og talrige artikler men i øvrigt også andres arbejder om ham både på dansk og fremmede sprog. Vi modtager af og til større eller mindre bidrag fra forskellig side og takker meget her for.

Men der er især to numre, som vi mener må være en naturlig del af

en sådan bibliofil samling, nemlig hans første bog, *Vers* fra 1887 og hans bog om *Gentofte Kommune*, som ikke figurerer i hans officielle bibliografi men som alligevel bør befinde sig i en fuldstændig samling af hans arbejder. Skulle nogen være i besiddelse af en af disse bøger eller evt. dem begge, og som man gerne vil afhænde, overtager selskabet dem gerne mod passende betaling. Man kan så henvende sig til formanden.

MEDLEMSKONTINGENT for 2008

Denne kommentar er kun til medlemmer, som endnu ikke har betalt kontingent for 2008. Vi har som en påmindelse indlagt en lille erindringsbillet i dette nummer af nyhedsbrevet og gør samtidig opmærksom på, at der ikke vil komme flere påmindelser.

JOHANNES JØRGENSEN OG MARTIN HEIDEGGER

af

Oluf Schönbeck

I selskabets Nyhedsbrev for oktober 2007 (5. årgang, nr. 3) omtales en ny dansk udgivelse med oversættelser af mindre kendte tekster af den tyske filosof, Martin Heidegger (1889-1976), heriblandt hans tanker i forbindelse med læsningen af den tyske udgave af Johannes Jørgensens *Livsløgn og Livssandhed* fra 1896 (tyske udgave *Lebenslüge und Lebenswarheit* 1898). Af Heideggers tekst, der har overskriften "Per mortem adviam. Gedanken über Jørgensens 'Lebenslüge und Lebenswarheit'", fremgår i øvrigt, at han også havde læst Johannes Jørgensens *Lignelser* fra 1898 (tysk udgave *Parabeln* 1899). Heideggers tekst, der til dels har form af en anmeldelse, var oprindeligt trykt i det katolske studentertidsskrift, "Der Akademiker. Monatsschrift des Katholische Akademiker-Verbandes" (5; 1910, p. 72f) på et tidspunkt, da Heidegger som studerende opholdt sig i Freiburg, hvor han var indskrevet ved det katolske præsteseminarium. I det samme blad findes også det følgende år (3; 1911, p. 45) en kort – og i en dansk sammenhæng hidtil upåagtet – tekst forfattet af

Heidegger, denne gang med en kort anmeldelse af den tyske udgave af Johannes Jørgensens *Rejsebogen* (1895, tysk udgave *Das Reisebuch* 1898). I dansk gengivelse lyder denne tekst:

Jørgensen, Joh., Rejsebogen. Lys og dunkel natur og ånd. Andet oplag, Kirchheim, Mainz 1910.

Jørgensens fornemme kunst, formet af han markante personlighed, har vi allerede længe været bekendt med. J. er en skarp iagttagelse og han afslører dermed sin danske skole – Jacobsen. I de gamle tyske byer ser han de skygfulde karnapper, husrækkernes drømmeagtige Madonnabilleder, søvndrukken hører han vandet bruse i brøndene, lytter til de vemodige folkeviser. Hvor hviler der ikke over hans dejlige bøger en stemning af en tysk juniaften, som opløses i en drømmelignende tysthed. Utvivlsomt er det den gudsøgende konvertits svulmende hjemlængsel, der er hans kunsts vigtigste drivkraft. Det til tider stærkt frembrydende mystiske element, de fint fornemmede franciskanerstem-

ninger, den dybe og frodige refleksion, der bryder frem på skygfulde sideveje – alle disse elementer gør det næsten umuligt fuldt ud at koncentrere og samle sig om hans bøger. Men uden disse ting ville det ikke være Jørgensen.

*Freiburg i[m] Br[eisgau]
M. Heidegger*

Bemærk at Heidegger ikke var opmærksom på, at Johannes Jørgensen først formelt indtrådte i den romersk-katolske kirke i februar 1896. Alligevel havde han på sin vis ret i sin karakteristik af forfatteren til *Rejsebogen* som 'konvertit', jævnfør Johannes Jørgensens egne ord i *Vælskland (Mit Livs Legende, Tredje Bog, 1917 – her citeret fra 1923-udgaven, p. 15)*:

Jeg har skildret hin Juni i Tyskland i første Del af "Rejsebogen". Da jeg skrev den Bog, havde jeg imidlertid allerede taget Standpunkt for den ene af de to Magter, hvis Kamp om en Sjæl Bogen skildrer. Derfor er Skildringen ensidig, betoner for stærkt den ene Gruppe af Tanker og Følelser – dem, der førte til Rom – belyser kun halvt den anden Gruppe Forestillinger og Stemninger – dem, der søgte at holde mig tilbage i den germanske Pantheisme.

For den, der kun kender Martin Heidegger som en af de mest markante skikkelser inden for det 20. århundredes fænomenologiske filosofi og som en ateistisk eksistentia-
list, således som Jean-Paul Sartre omtalte ham, kan hans modtagelighed for og værdsættelse af Johannes Jørgensens på én gang san-
selige og dybt religiøse beskrivelse af verden måske forekomme noget overraskende, men den har naturligvis sin forklaring.

Heidegger blev født 1889 i den lille provinsby, Messkirch, beliggende mellem Konstanz og Freiburg i det sydtyske Schwäbische Alb, i øvrigt ikke langt fra benediktinerklostret Beuron. Familien var konservativ katolsk, og faderen var bødker og kirketjener ved den lokale Skt. Martins kirke. Indtægterne var begrænsede og på ingen måde tilstrækkelige til at finansiere den velbegavede Martins fortsatte skolegang efter afslutningen af ældste klasse i den lokale *Bürgerschule*. Det var derfor nærliggende for præsten – som personligt havde undervist Martin i latin – at foreslå hans forældre at lade drengen fortsætte sin skolegang på gymnasiet i Konstanz, hvor han kunne bo på det lokale katolske præsteseminarium, *Konradhaus*. Man sørgede samtidig for, at drengen fik et legat fra en

lokal stiftelse. Tanken var naturligvis, at han med årene skulle uddannes til præst. Også sidenhen skulle hans uddannelse i øvrigt blive finansieret af katolske legater møntet på præsteuddannelse.

Den unge Martin Heidegger

I 1906 forlod Martin Heidegger Konstanz, hvor han havde opholdt sig siden 1903, og rejste til det biskoppelige Skt. George seminarium i Freiburg, hvor han fortsatte sin skolegang på det kendte Bertold gymnasium. Efter afsluttende eksamen indtrådte han som novice hos jesuitterne i Tisis, nær Feldkirch i Østrig, men det blev kun til et kort noviciat. Allerede efter to uger måtte han på grund af hjerteproblemer opgive og rejse hjem til Messkirch. Efter en rekonescensperiode begyndte han i efterårssemestret 1909 på Freiburgs teologiske seminarium, men

heller ikke her holdt helbredet. Efter tre semestres studier måtte han i februar 1911 opgive studierne på grund af dårligt hjerte. Ikke desto mindre valgte han i efterårssemestret 1911-12 at lade sig indskrive ved det naturvidenskabelige fakultet på universitetet i Freiburg, hvor han fulgte undervisning i fagene matematik, fysik og kemi, samtidig med at han forfulgte den interesse i logik og filosofi, som han havde udviklet i løbet af gymnasieårene i Freiburg.

Allerede i 1912 fik Heidegger udgivet to filosofiske essays, og sommeren 1913 modtog han den filosofiske doktorgrad for sin afhandling om logiske problemstillinger inden for psykologismen, dvs. den filosofiske tradition, der beskæftiger sig med erkendelsesteori på et psykologisk grundlag. Herefter valgte han at kaste sig over den middelalderlige tradition, skolastikken, skønt han egentlig helst havde fortsat med den samtidige logik. Hans valg af emne - en tekst, som man på daværende tidspunkt tilskrev franciskaneren Duns Scotus (en yngre samtidig af Thomas Aquinas) - var i høj grad influeret af dels en ledig lærestol i faget katolsk filosofi og dels et ledigt legat til fremme af thomistiske studier og administreret af Freiburg domkapitel. I 1915 godkend-

tes hans habilitationsafhandling, dvs. den afhandling, som kvalificerede ham til at undervise ved universitetet, og efter en vel overstået prøveforelæsning den 27. juli 1915 kunne Heidegger omsider begynde at tjene lidt penge som *Privatdozent*. Først blev han imidlertid indkaldt til militæret - 1. verdenskrig var jo i fuld gang. Men nok engang spillede hjertet ham et puds. Han blev indlagt og derefter overført til civil tjeneste i Freiburg, hvor han til at begynde med fik til opgave at holde opsyn med den postafdeling, der tog sig af at gennemlæse og censurere privat post. Et arbejde, der gav ham mulighed for at fortsætte sit akademiske arbejde. Den ledige stilling som underviser i katolsk filosofi blev besat til anden side, og Heidegger kom til at vente helt til 1923, før han fik ansættelse med titel af professor ekstraordinarius i Marburg. I mellemtiden var han blevet gift (1917), havde fået to børn og havde endegyldigt brudt med, hvad han kaldte "katolicismens system" (1919).

Som antydet bevægede Heidegger sig i ungdomsårene og i den tidlige voksenalder stadig længere væk fra barndommens katolicisme. Fra at være en katolsk teologistuderende, blev han katolsk filosof og til slut fænomenologisk

og ateistisk filosof. Den unge Heidegger, der lod sig inspirere af og skrev begejstrede anmeldelser af Johannes Jørgensens bøger, var med andre ord på mange måder et andet menneske, end den Heidegger, som på afgørende vis kom til at præge det 20. århundredes kontinentale filosofi. Dog bibeholdt han livet igennem en stor veneration for de katolske traditioner, hvilket bl.a. viste sig ved, at han op gennem 1920'erne, når ellers hans universitetsarbejde tillod det, tilbragte perioder i en af Beurons munkeceller, ligesom klosteret var det eneste sted, han optrådte offentligt i den periode efter 2. verdenskrig (1945-1949), hvor han var underlagt undervisningsforbud som følge af sit engagement i den nationalsocialistiske bevægelse i 1930'erne.

Litteratur:

- Farias, Victor, *Heidegger and Nazism*, Temple University Press, Philadelphia, 1989 (fransk originaludgave 1987)
- Gjørup, Klaus, *Markvejen. Martin Heidegger*, Krabbesholm Højskole, Skive, 2007.
- Jørgensen, Johannes, *Vælskland. Mit Livs Legende. Tredje Bog*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, København 1923 (1917).
- Safranski, Rüdiger, *Martin Heidegger. Between Good and Evil*, Harvard Univ. University Press, Cambridge, Mass., 1998 (tysk originaludgave 1994).

JOHANNES JØRGENSEN OG ROCCA SANT ANGELO

Som led i markeringen af 50-året for Johannes Jørgensens død udgav man i Assisi, som vi tidligere har omtalt, en digerbog om digteren og Assisi skrevet af Francesco Santucci. Den blev sidste år fulgt op af endnu en nyudgivelse om "Giovanni Joergensen – Rocca Sant' Angelo (1894)"

Denne bog er som den forrige fornemt udstyret med mange billeder, også ældre der viser stedet, nogenlunde som det så ud, da han og Mogens Ballin kom der første gang i 1894.

Johannes Jørgensen giver selv udtryk for, at opholdet her var afgørende for hans fremtid. Selv om tvivlen og den åndelige kamp fortsatte mange år endnu, var det i klosteret i la Rocca han kom til erkendelsen af skellet mellem ånd og materie – mellem hans ungdoms dårskaber og de kræfter, som sled i ham for at vende sine gamle tilbøjeligheder ryggen.

Teksten indeholder for så vidt intet nyt for den, som i forvejen er fortrolig med Johannes Jørgensens litteratur, idet den for det meste består

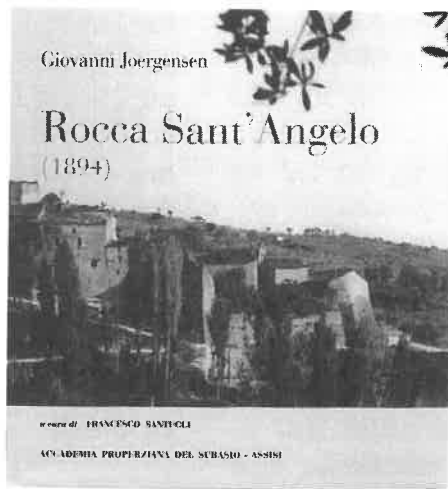
af tekster fra (de italienske udgaver af) *Rejsebogen (En umbrisk kronike)*, *Mit Livs Legende* og *Pilgrimsbogen*. Bogen slutter med det lange hyldestdigt *Laudes Italia*, som på dansk findes foran i *Pilgrimsbogen* men her i italiensk oversættelse fra 1914 af Ma-

rrio Pichi, Johannes Jørgensens ven fra Alvernerbjerget.

Endelig bringes et brev fra Johannes Jørgensen til don Silvio Pellico fra Assisi. Her nævnes også don Mariano Dionigi, prior ved katedralen og god ven af digteren, og særlig bliver Padre Felice Spee fremhævet for hans betydning for Johannes Jørgensen omvendelse.

Ligesom den forrige bog kan denne ikke købes i nogen boghandel, heller ikke i Assisi, selvom den på omslagets bagside viser prisen € 20.00. Selskabet kan ikke formidle kontakten til forlaget, men vi har erfaret, at det måske kan lade sig gøre at få fat i bøgerne ved henvendelse til Accademia Properziana del Subasio i Assisi.

sh

SOMMER I JOHANNES JØRGENSENS HUS

2008 er udnævnt til at være "Sangens år", og hvad ville være mere naturligt end at bringe Johannes Jørgensens digtning i erindring her. Over 100 danske komponister har ladet sig inspirere af hans smukke lyriske digte. Derfor vil sommerens særudstilling i Huset i Fruestråde være en anskuelig-

gørelse af nogle af disse sange med prøver på komponisternes noder. Det er tanken, at man også vil gøre det muligt at kunne høre nogle af disse sange på bånd. Desuden vil nyerhvervelser blive udstillet. I øvrigt vil man forsøge en begrænset nyindretning i et par af udstillingsrummene.

NYERHVERVELSER

Johannes Jørgensen Selskabet er til stadighed på udkik for at erhverve effekter, som vi mener bør sikres til glæde for eftertiden. Senest har vi købt to bøger med digterens håndskrevne dedikationer "En Apostel" (1900) med dedikation til Viggo

Stuckenberg og "Digte 1898" med dedikation til digterens onkel Jørgen. Denne bog har Johannes Jørgensen i forvejen tilegnet sin elskede onkel Jørgen Johansen, hvilket står trykt foran i bogen.

GUSTAV WIED – fra venskab til modsætning

Et 150 års minde.

Det er i år 150 år siden forfatteren Gustav Wied blev født (6. marts 1858). Da han i 1890'erne færdedes i kredsen omkring Johannes Jørgensen, tegner vi her et billede af deres bekendtskab.

En dag i 1895 mødte Johannes Jørgensen Gustav Wied på Vesterbrogade. De kendte hinanden i forvejen fra den litterære verden og var næsten jævnaldrene - Wied født i 1858 og Jørgensen i 1866. Gustav Wied bemærkede sin vens gode humør, og

selvom han havde fået grunden at vide, havde han næppe helt forstået den. Johannes Jørgensen kom fra Stenosgade, hvor han gik til undervisning hos jesuitterne for at blive optaget i den katolske kirke.

Jørgensens opløftede stemning fik Gustav Wied til spontant at spørge ham, om der ikke var noget, han måtte byde sin ven. "Jo", sagde Johannes, "Et Bad!". Og sammen gik de ind på Vesterbros Badeanstalt, hvor Wied betalte et varmt bad for ham.

Således fortæller Johannes Jør-

gensen i *Mit Livs Legende* om episoden på Vesterbrogade. Den fortæller også så meget, at de to unge digtere var venner, forenet i den unge digtergenerations indædte modvilje og afsky overfor den borgerlige verdens moral og selvtilstrækkelighed.

Men på dette tidspunkt var Johannes Jørgensen ved at bevæge sig væk fra deres fælles udgangspunkt og ind i den religiøse ideverden, hvor den sortsynede samfundspessimist – og livsnyder – Gustav Wied ikke kunne følge ham.

Gustav Wied kom, som Johannes Jørgensen fra en lille provinshavneby, Nakskov og fandt i den københavnske bohème grobund for sin voksende modvilje mod al borgerlig overfladiskhed og hykleri. Så langt kunne de to unge digtere følges. I tobakstågerne på Bernina og i J.J.s hjem på Kastanievej, hvor de unge kunstnere holdt deres litterære symposier, kunne man samles i fælles lede ved borgerskabets overfladiske levned og her gik diskussionerne om de litterære og åndelige bevægelser, som optog dem og som de hver især forsøgte at sætte formel på.

Korrespondencen mellem de to unge digtere strækker sig alene fra årene i beg. af 90erne og vidner om et nært venskab baseret på fælles iagttagelser, men ellers ikke om nogen dybere fælles åndelig forståelse.

Da Johannes Jørgensen nærmer sig en mere religiøs erkendelse, kan Wied ikke følge ham længere, og da

Ungdomsbillede af Gustav Wied

han i 1896 efter sin konversion udsender sin lille men meget bemærkelsesværdige bog *Livsløgn og Livssandhed*, farer Gustav Wied med megen indignation i blækhuset og revser sin gamle ven for at være intolerant. I et brev til Jørgensen skriver Gustav Wied bl.a.:

"Med megen Interesse har jeg læst Deres Bog 'Livsløgn og Livssandhed'. Kun dette: Hvoraf ved De, at De nu omsider har naaet den endelige og eneste saliggørende Overbevisning? De er 'lykkelig', siger De. – Godt! – men tror De ogsaa, at jeg vilde blive lykkelig ved at antage Deres Syn paa Liv og Død? Eller tror De overhovedet, at jeg kunde antage dette Syn?"

Er der ikke en Mulighed for, at vi to, De og jeg, er saa forskellige, at hvad der tiltaler den ene, frastøder den anden?"

Og denne Mulighed tør De vel ikke benægte? Men derved faar jeg samme Ret til at kalde Dem en 'Bedrager', som De til at bruge denne betegnelse overfor 'Halvfjerdsernes Mænd'".

Brevet lod Gustav Wied sætte i Politiken den 17. februar 1896 – dagen efter Jørgensens konversion! Det må siges at være en ret voldsom reaktion især i betragtning af, at *Livsløgn og Livssandhed* jo ikke var rettet specifikt mod nogen navngiven person. Men Gustav Wied har tydeligvis følt sig truffet personligt.

Wieds brev illustrerer også godt, hvad det var, der fik Johannes Jørgensens gamle omgangskreds til at vende sig så bastant imod ham; han vendte den nyomvendtes bekendte uforsonlige bebrejdelser mod dem, men i realiteten for at bekende sine egne fejltagelser.

Gustav Wieds forfatterskab er præget af en bidende – sine steder ondskabsfuld satirisk afsløring af borgerlig overfladiskhed og hykleri og viser tydeligt, at han selv besad en

uforsonlig holdning til dem, som han mente forførte samfundet. At han i denne tro ikke fandt fortrøstning viser den ulyksalige kendsgerning, at han i frustration endte med at tage sit eget liv. Johannes Jørgensen vendte sig også mod samfundets overfladiske håndtering af tilværelsen, men fandt i al sin egen selverkendte svaghed fortrøstning i troen på, at der var en mening bag al "meningsløsheden".

" Der var en svag men jævn Stigning i min Omløbslinje, saa at jeg, i Steden for i en Ring bevægede mig i en Spiral. Og til sidst førte Spiralen mig hen over dem, og jeg slap ovenud, var frelst fra den haabløse Cirkel." dette citat af Johannes Jørgensen står i en skærende kontrast til Gustav Wieds "Dansemus", hvor menneskene løber i en meningsløs trædemølle, som ikke fører nogen steder hen.

sh

Kilder: Eddie Salicath *Omkring Gustav Wied* (København 1946)

GOLDEN DAYS 2008

Temaet for det københavnske kulturinitiativ, Golden Days er i år mellemkrigstidens år. Johannes Jørgensen Selskabet deltager igen med bl.a. en temadag i Møstings Hus under overskriften "Johannes Jørgensen – en dansk digter i eksil". Det sker søndag den 14. september. Programmet vil blive meddelt både i dagspressen, i Golden Days' PR-materiale og her i bladet i august.